

Este interesant de subliniat constatările făcute de Sebastian Barbu-Bucur cu privire la aspectele românirii cîntărilor psaltice din manuscrisul lui Filothei. Pe baza unei analize minuțioase stabilește cinci mari categorii de cîntări: 1. Cîntări reproduse după originalele grecești aidoma, cu număr de silabe identice sau puțin diferit, ale căror texte au putut fi traduse cuvînt cu cuvînt, cu topică identică, în stilul papadic, stihiraric ori irmologic; 2. Cîntări în care Filothei s-a abătut de la originalul grecesc, încercînd o ușoară adaptare a prozodiei muzicale la textul românesc, mai ales la cele scrise în stilul irmologic și stihiraric, cu traducere cuvînt cu cuvînt, topică identică și cu număr de silabe sensibil diferit; 3. Imnuri alcătuite de Filothei după prototipul grecesc «mai prescurt — cum se exprimă el — el pentru a corespunde necesităților slujbei eclesiastice românești»; 4. Cea mai mare categorie de cîntări este alcătuită din îmbinarea tuturor procedeelor mai sus enunțate, aplicate acelor cîntări ai căror text este tradus cuvînt cu cuvînt sau liber; cu număr de silabe egal, mai mic sau mai mare; cu topică identică sau diferită. Aici Filothei păstrează de cele mai multe ori doar începutul și finalul originalului grecesc, pentru recunoașterea cîntării respective, restul fiind modificat substanțial, melodic și ritmic, în funcție de limbă; 5. Creații proprii cu conținut laic, cum este Rugăciunea pentru domnitor, și religios precum Canonul Florilor, scris «pre glasul cel românesc că faste mai lesne și mai frumos». Aceste catavasiile scrise într-un glas IV neobișnuit, cu respectarea permanentă a unor fragmente melodice foarte frumoase, cu cadențe perfecte și finale pe do, iar imperfecte pe re și fa, cu caracter cursiv, doinîit, cu inflexiuni de baladă și iz de colindă.

Trebuie remarcat că Macarie Ieromonahul, Anton Pann, Neagu Ionescu, N. Severeanu și Ioan Zmeu au compus aceste catavasiile pe glas IV clasic, leghetos, în variante melodice total diferite de cele ale lui Filothei, dar care n-au fost practicate și nu au rămas în uzul liturgic. Pentru frumusețea lor, Catavasiile lui Filothei au fost preluate de însuși Macarie Ieromonahul pe care le-a transcris în anul 1832 din sistema veche în cea nouă «Intocmai și nestrămutat», «paradosindu-le părinților din Sfînta mănăstire Neamțul, pentru ca să rămîie vecinice și nestrămutate». Sebastian Barbu-Bucur subliniază că în Transilvania se mai păstrează și în prezent astfel de cîntări cu rezonanțe folclorice, asemănătoare cu Catavasiile Florilor, exemplu Doxologia glas IV auzită și notată de la «cantorul Partenie Aurel din Singiorz-Băi, care învățase muzica de la un alt psalt bătrîn, educat la rîndul său în spiritul și tradiția cîntărilor ortodoxe de la Oradea și Gherla» (p. 79).

Ultima parte a lucrării cuprinde facsimile cu parte din paginile manuscrisului (folio 1—67) — documenta — (p. 83—151), transcrierea cîntărilor propriu-zise din Catavasier, Utrener și Liturghier — transcripți — (p. 153—454), un număr de 17 anexe (documente cu privire la viața și activitatea lui Filothei Ieromonahul, p. 455—462), indexul analitic al cîntărilor în ordinea apariției acestora în manuscris (p. 463—491), indexul alfabetic al cîntărilor (p. 492—503), indexul cîntărilor după autori (p. 503—504), numerotarea facsimilelor (p. 504), bibliografia (p. 505—512) și Cuprinsul (p. 513—514); coperta este lucrată de Melanie Schmidt, iar redactarea și tehnoredactarea lucrării aparține lui Corneliu Buescu și respectiv George Măgureanu.

Prin tipărirea primei Psaltichii în limba română a lui Filothei sin Agăi Jipei, Sebastian Barbu-Bucur își vede eforturile încununată de succes, pentru care îl felicităm și recomandăm lucrarea sa oamenilor de cultură, muzicienilor, precum și seminaristilor și studenților teologi.

Arhidiacon. Prof. A. BUZERA

M.O. 83/11-12

MITROPOLIA OLTENIEI

(LA MÉTROPOLE D'OLTÉNIE)

REVUE OFFICIELLE DE L'ARCHEVÊCHÉ DE CRAIOVA ET DE L'ÉVÊCHÉ DE RÎMNIC ET ARGÈS

XXXV-ÈME ANNÉE, N° 11 — 12 NOVEMBRE - DECEMBRE 1983

SOMMAIRE

	Page
Paix sur la terre, bienveillance entre les hommes (Luc. 2, 14)	
Appel au désarmement et à la paix émanant de l'Assemblée des représentants des organisations de masses et des organisations communautaires et des autres organisations constituant le Front de la Démocratie et de l'Unité Socialiste	719
Appel de la Grande Assemblée Nationale roumaine adressé à tous les Parlements et parlementaires des Etats européens, des Etats Unis d'Amérique et du Canada	721
LETTRÉS PASTORALES DES CHEFS DES DIOCESES	
Em. Mgr Nestor, Archevêque et Métropolitain, <i>Lettre pastorale à l'occasion de la Fête de la Nativité du Seigneur — 1983</i>	724
S. Ex. Mgr Iosif, Evêque titulaire de Rîmnîc et Arges, <i>Lettre pastorale à l'occasion de la Nativité du Seigneur — 1983</i>	729
ANNIVERSAIRES	
Le 45-e anniversaire de la création de l'Etat national unitaire roumain, le 1-er Décembre 1918	734
Le P. Archidiacon Prof. A. Buzera, <i>Ardealul (la Transylvanie), chant patriotique ancien roumain, harmonisé pour chœur d'hommes</i>	741
ETUDES ET ARTICLES	
Le P. Prof. Nicolae Petrescu, <i>La paix chère à tous</i>	744
Le P. Prof. Dionisie Stamatoiu, <i>Et sur la terre paix! Arguments puisés dans la Révélation divine pour un espoir lumineux</i>	754
PAGES PATRISTIQUES	
<i>Les Pères de l'Eglise à propos de la paix (choix de réflexions et d'exhortations patristiques, par le P. Dr. Gh. Paschia)</i>	762
MATERIEL HOMILETIQUE	
<i>Paix vis-à-vis de nous mêmes, vis-à-vis de Dieu et paix entre les hommes (par le P. Prof. Vasile Prescure)</i>	765
ACTION POUR LA PAIX	
<i>La participation de S. Em. le Métropolitain Nestor Vornicescu aux festivités du 25-e anniversaire de la Conférence Chrétienne pour la Paix — Prague, les 13—14 octobre 1983 (par le P. I. Răduț)</i>	770

**D'AUTRES ACTIONS POUR LA PAIX
DANS LE CADRE DE L'ARCHEVECHE DE CRAIOVA**

Que la vie et la raison triomphe dans le monde

<i>Le rassemblement pour la paix dans Craiova, constitué par les prêtres et les chœurs des doyennés de Craiova I, Craiova II et de Băilești, le département de Dolj, le 28 octobre 1983, compte rendu par le P. Ion Răduț</i>	774
<i>La manifestation pour la paix qui a eu lieu dans le Séminaire théologique de Craiova, le 1-er novembre 1983, compte rendu par le P. Archidiacre A. Buzera</i>	785
<i>Le rassemblement pour la paix dans la ville de Drobeta Turnu Severin, constitué par les ministres des églises du département de Mehedinți, le 3 novembre 1983 (compte rendu par le Prof. Gh. Rădulescu)</i>	791
<i>La manifestation des prêtres pour la paix qui a eu lieu dans la ville de Tg. Jiu, le 10 novembre 1983 (compte rendu par le hiérodiaque Vincențiu)</i>	795
<i>Réunion pour la paix dans le cadre de l'Assemblée archidiocésaine de Craiova, le 27 novembre 1983 (par le P. I. R.)</i>	801
<i>Psaume, chant pour la paix du monde où nous vivons, par le P. Nicolae Jinga</i>	809

**ACTIONS POUR LA PAIX
DANS LE CADRE DU DIOCESE DE RIMNIC ET ARGEȘ**

<i>Le rassemblement pour la paix dans la ville de Pitești, constitué par les prêtres du département d'Argheș, le 20 octobre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Pitesteanul, évêque-vicaire du diocèse de Rîmnic et Argeș</i>	811
<i>La manifestation des prêtres pour la paix et le désarmement qui a eu lieu dans la ville de Rîmnicu-Vilcea, le 3 novembre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Pitesteanul, évêque vicaire</i>	818
<i>Participation des prêtres du département d'Olt à la réunion pour la paix dans la ville de Slatina, le 27 octobre 1983, compte rendu par Mgr Gherasim Pitesteanul, évêque-vicaire</i>	822
<i>La session de l'Assemblée diocésaine de Rîmnic et Argeș pour la paix, le 27 novembre 1983, compte rendu par le P. Sandu Cristea</i>	830

COMPTE RENDUS

<i>Nestor Vornicescu, Métropolitite d'Olténie, Scrieri patristice în Biserica Ortodoxă Română până în sec. XVII. Izvoare, traduceri, circulație (Ecrits patristiques dans l'Eglise Orthodoxe Roumaine jusqu'au XVII-e siècle. Sources, traductions, diffusion) thèse de doctorat, Craiova, 1983, 448 p., compte rendu par le P. Gh. Cunesco</i>	835
<i>Victor Papacostea, Civilizația românească și civilizația balcanică (La civilisation roumaine et la civilisation balkanique), édition soignée par Cornelia Papacostea-Danielopolu; étude introductive par Nicolae-Șerban Tanasoca, Bucarest, les Editions Eminescu, 1983, 528 p. (compte rendu par Al. Zub)</i>	840
<i>Sebastian Barbu-Bucur, Filothei Sin Agdi Jipei, Psaltichie românească, 1. Catavasier (Titre intraductible comme tel, exprimant le contenu d'un livre de musique liturgique byzantine en roumain). Les Editions musicales, Bucarest, 1981, 514 p., (compte rendu par le P. Archidiacre Prof. Al. Buzera)</i>	841